

Klima- og
miljødepartementet

Nasjonal strategi for en grønn, sirkulær økonomi

Ekspedisjonssjef i KLD, Hæge Johanna Andenæs

Osloregionens klimaskole, 20.10.2021

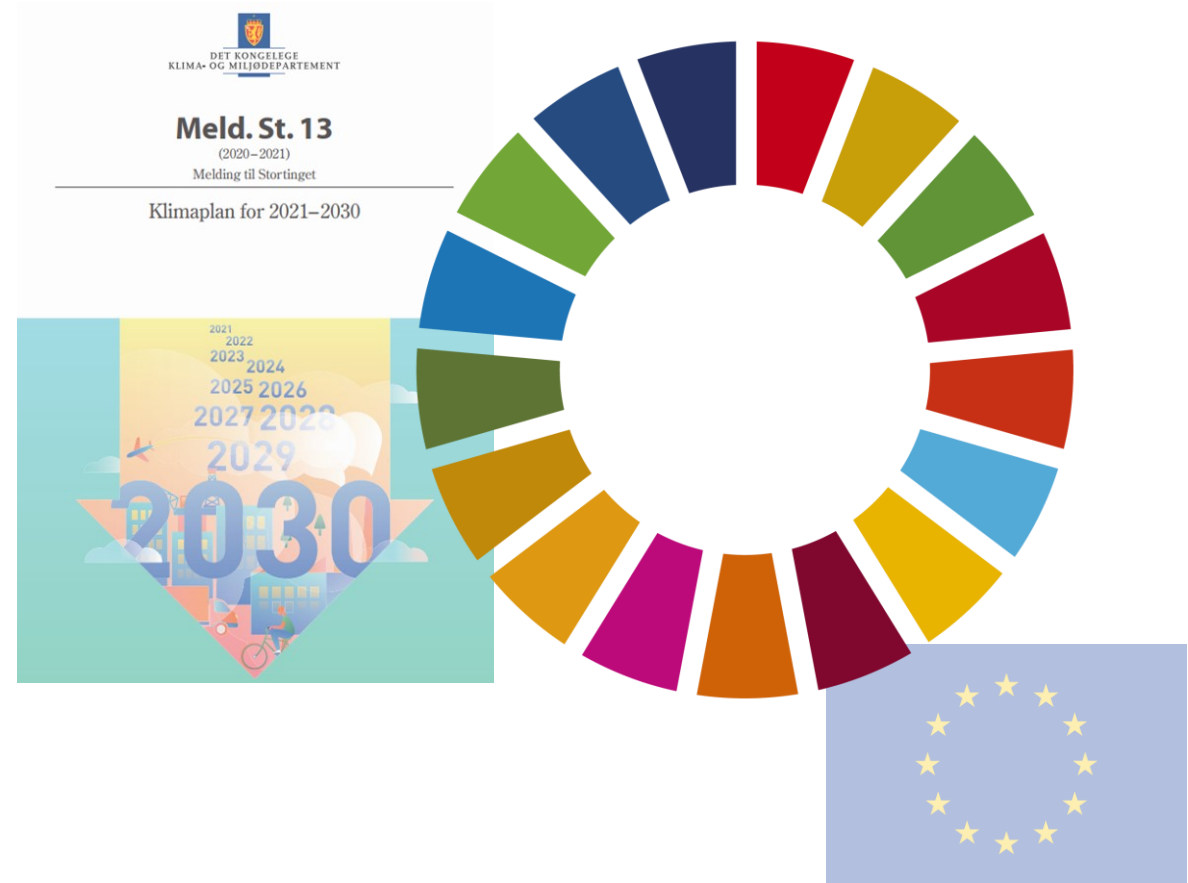

Klima- og miljødepartementet

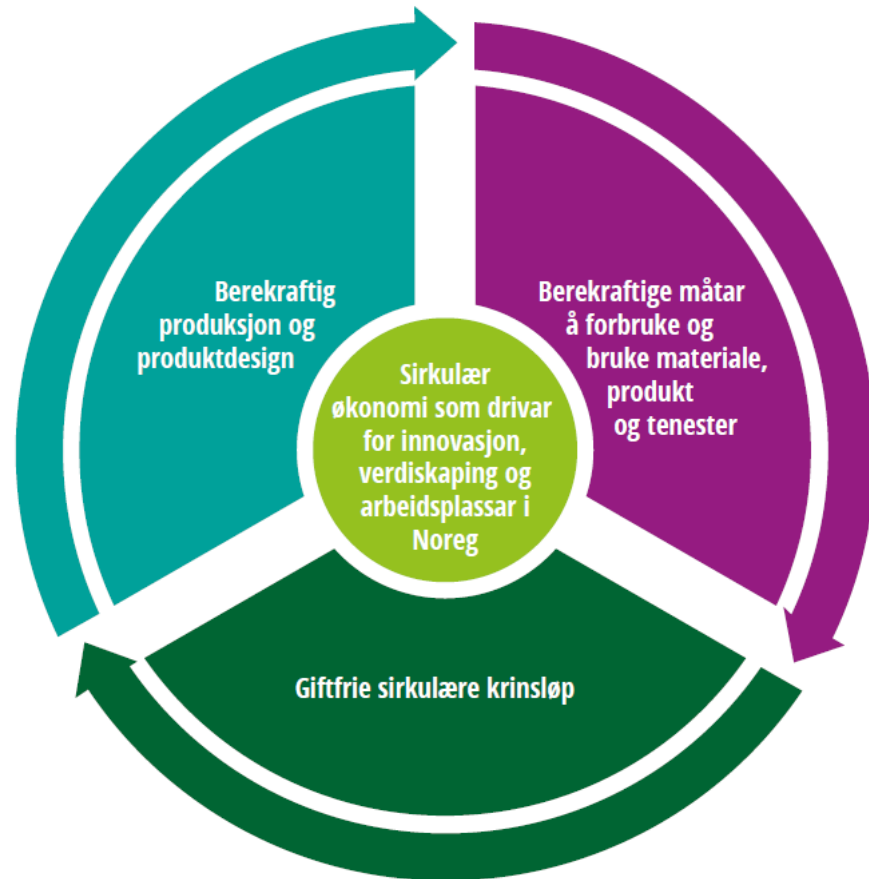
Illustrasjon: Melkeveien

Sirkulær økonomi et bidrag til

- å redusere presset på ressursgrunnlaget
- nasjonale, regionale og internasjonale klima- og miljømål

Hvordan få en grønn, sirkulær økonomi?

Mer bærekraftige produkter

+ Sekundært materiale for nytt

+ Bærekraftig forbruk

+ Giftfrie kretsløp

= Grønn, sirkulær økonomi

Et forsterket produktrammeverk

- Produkter designet for sirkulær økonomi
- Bærekraft i hele verdikjeden
- Utvidet produsentansvar

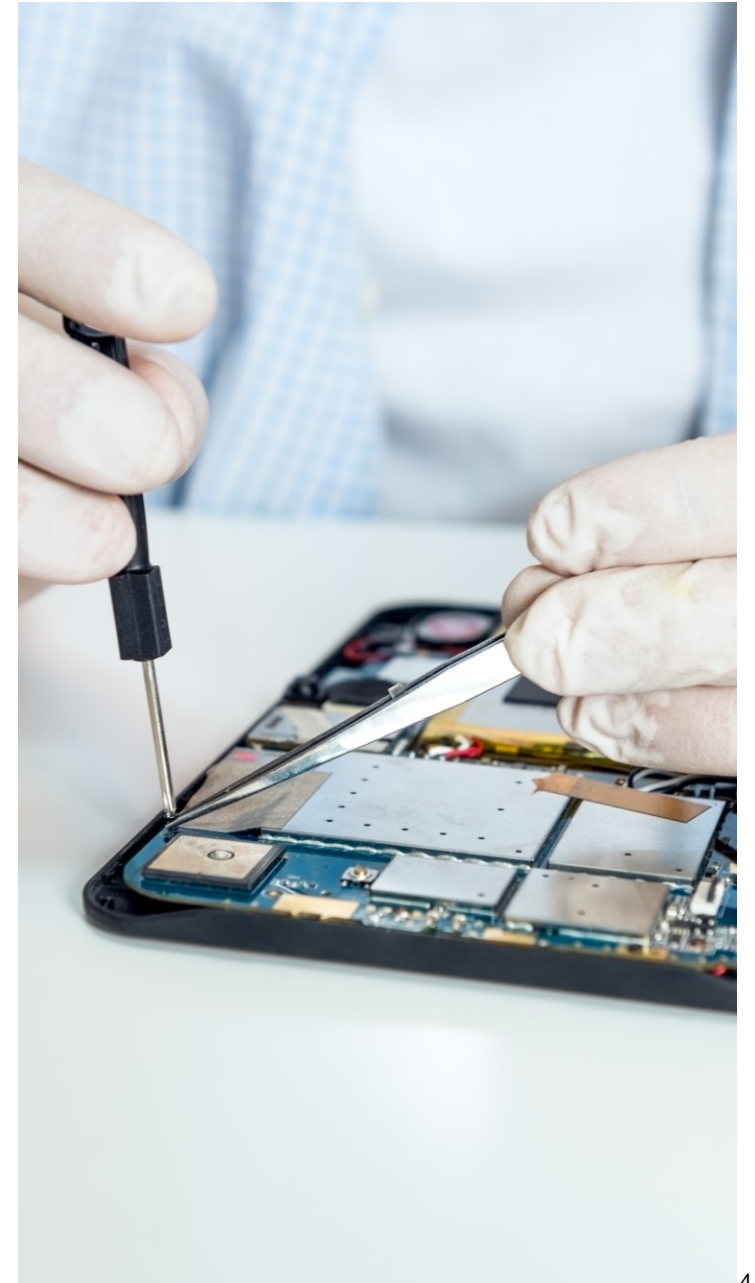
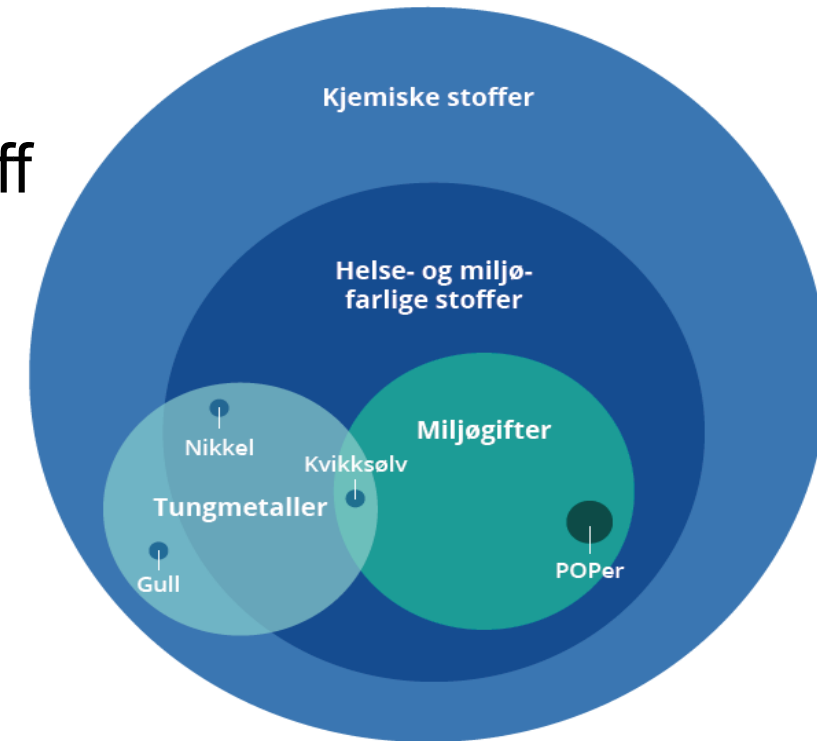

Foto: iStock

Giftfrie kretsløp

- Samme krav til sekundært og primært råstoff
- Fjerne stoff som hindrer gjenvinning
- Fortsatt høye standarder for helse og miljø

Figur: Miljødirektoratet – Miljostatus.no

En ny rolle for avfallspolitikken

- Politikken må designes ikke kun for å håndtere ressurser som skal ut av kretsløpet, men for å få dem inn igjen
- Integreres med produkt- og kjemikaliepolitikken
- Ambisiøse gjenvinningsmål
- Digitalisering og ny teknologi
- Regelverk snart på plass som er store steg i retningen vi har satt oss
- Flere tiltak kommer

Norsk Hydro – aluminiumsbokse
Foto: Michael Rennertz/Hydro

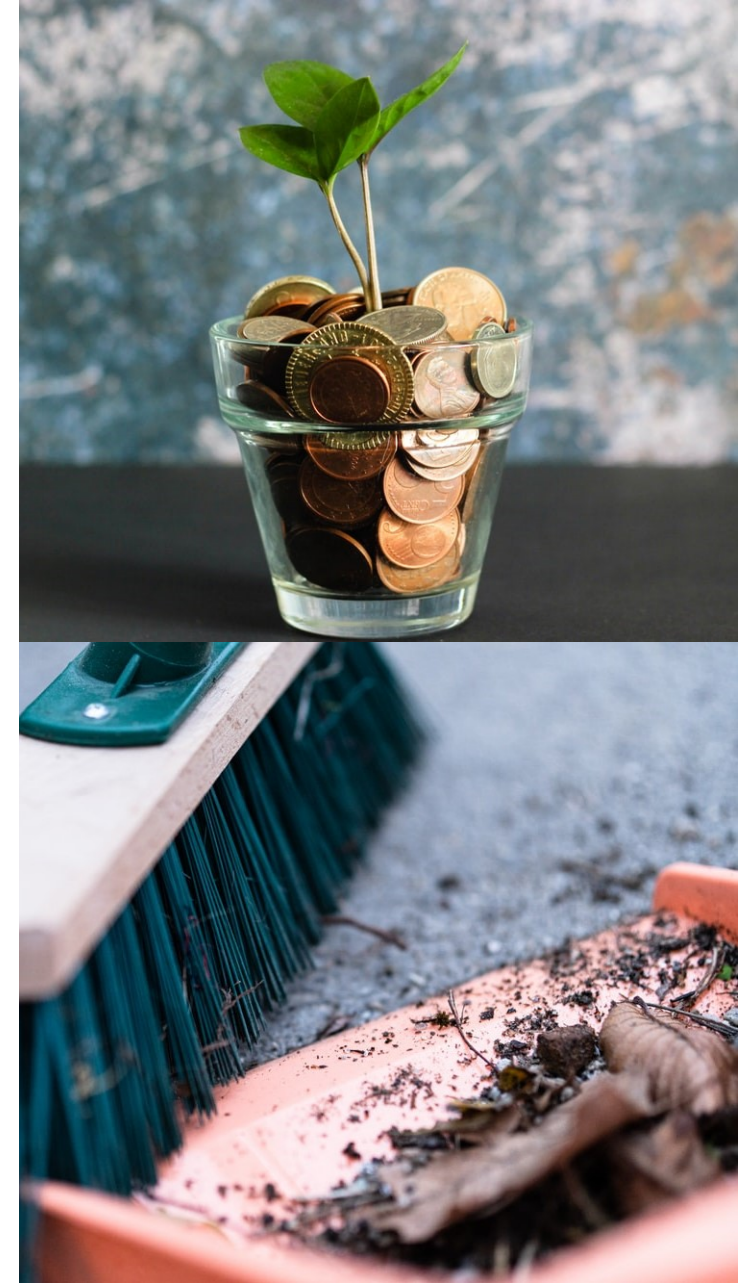
EUs prioriterte verdikjeder for økt sirkularitet

- Tekstiler, batteri og kjøretøy, emballasje, plast, bygg og byggevarer, elektriske og elektroniske produkt og mat, vann og næringsstoff
- Viktig for Norge å samarbeide med EU om utvikling av regelverk for mer sirkulære verdikjeder
- Nytt regelverk og initiativer rulles ut de nærmeste årene: bedre tilpassede produkter (øko-design), bærekraft i hele verdikjeden

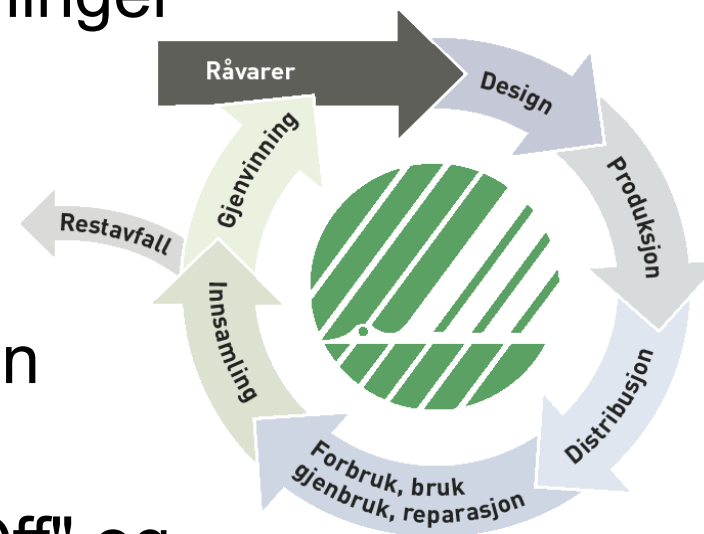
Norsk omstilling til en sirkulær økonomi

- Næringslivet og forbrukerne
- Hele landet
- Kommuner og fylkeskommuner som planleggere og pådrivere
- Sirkulære og bærekraftige produkter og løsninger må bli lønnsomme slik at de bidrar til verdiskaping
- Finansnæringen/kapital
- Digitalisering, forskning og innovasjon

Bærekraftig privat og offentlig forbruk

- Styrket etterspørsel etter sirkulære løsninger
- Tilgang på miljøinformasjon
- Regjeringen styrker Miljømerket Svanen
- Offentlige anskaffelser. Styrker "StartOff" og
- Ny handlingsplan

Figur: Svanemerket, Miljømerking Norge

Tilrettelegging for verdiskaping i Norge

- Hele den offentlige verktøykassa
 - Enova, Innovasjon Norge, Forskningsrådet, Siva
 - Grønn plattform-samarbeidet
- Fornyet digitaliseringspolitikk
- Gjennomgå **skatte- og avgiftssystemet**
Utvalg som skal gjennomgå helhetlige perspektiver – inkl sirkulær økonomi

Susan Holt Simpson, Unsplash

Bioøkonomien

- Stort potensial for erstatning for ikke-fornybare
- Potensial for mer effektiv ressursutnytting, økt utnytting av restråstoff og utvikling og produksjon av helt nye produkt
- Øke norske produsenters handlingsrom for trygg, sirkulær ressursutnytting i EUs regelverk
- Digital marknadsplass for auka sirkulær ressursutnytting i bionæringane
- Dokumentasjonskrav og standarder for trygg bruk og ombruk av ressurser i matkjeden
- Grenseverdier for organiske miljøgifter/gjødselvarer
- Virkemidler for økt gjenvinning av fosfor

Foto: NIBIO

Industrien

- Stort potensial for å bli mer sirkulær og å produsere sirkulære produkter
- Insentiv for digitalisering og teknologiutvikling
- Dialog og tilrettelegging
- Samarbeid med EU for å videreutvikle regelverk og virkemidler
- Avfalls- og gjenvinningsnæringene
- Batteri

Foto: © Unni Claussen/NOAH

BAE-næringen

- Norges største fastlandsnæring med stort potensial for økt sirkularitet
- Å bruke, holde ved like og modernisere eksisterende bygg skal bli enklere
- Staten skal være en pådriver for sirkulær økonomi i sin rolle som byggherre, byggeier og leietaker

Foto: © Fredrik Buer/Veidekke ASA

Varehandel og tjenestenæringene

- Bindeledd mellom forbrukere og produsenter
- Kan stille krav til produsenter og legge til rette for bærekraftige valg
- Regjeringa vil støtte opp om utvikling av innovative forretningsmodeller gjennom virkemiddelapparatet
- Støtte kompetanseutvikling i varehandelen
- Styrke standardiseringsarbeid for sirkulær økonomi

Foto: Rianne Gerrits/Unsplash

Fylkeskommuner og kommuner

- Omstilling i hele landet
- Pådrivere for omstilling og viktig bindeledd:
 - Samfunnsutvikling og planlegging
 - Næringsutvikling
 - Byggesektoren
 - Offentlige tjenester
 - Innkjøp
- Utvikle veileder
- Plan- og bygningsloven: avfallsinfrastruktur
- Statlige planretningslinjer og sirkulær økonomi

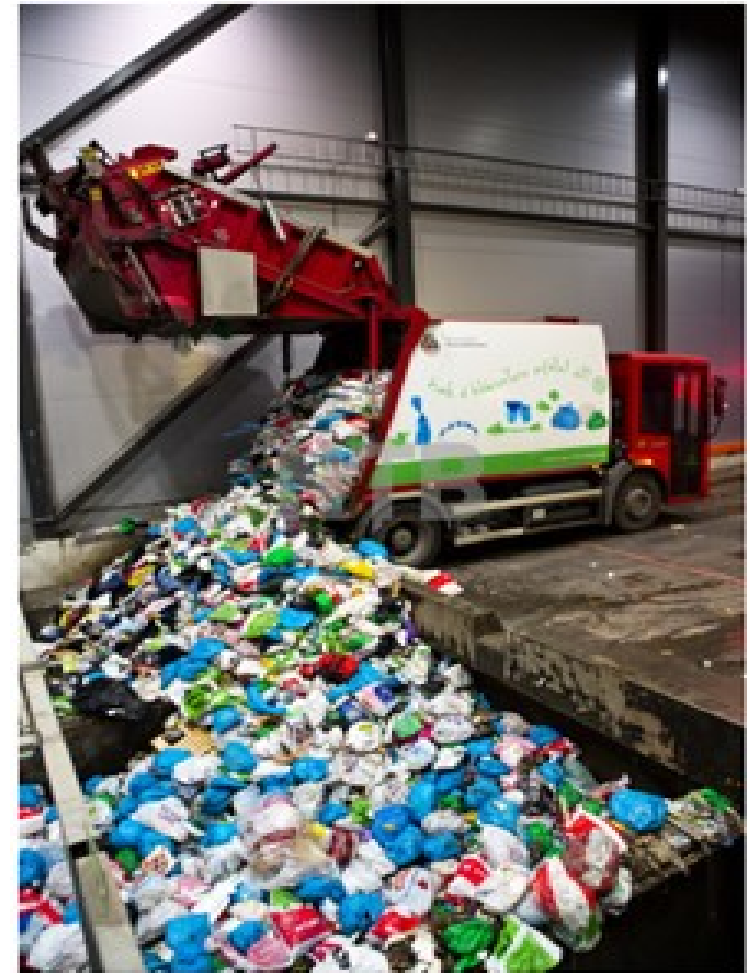

Foto: Espen Bratlie/NTB

Hurdalsplattformen

- Legge frem en gjenbruksstrategi for offentlig virksomhet samt gjennomgå og endre statens avhendingsinstruks slik at gjenbruk av statens eiendom og eiendeler blir enklere.
- Lage en ny og forbedret handlingsplan for sirkulærøkonomi med konkrete og målrettede tiltak for å redusere avfall - og for å sikre økt gjenvinningsindustri og handel basert på resirkulerte ressurser i Norge.
- Jobbe for at avfall håndteres og gjenvinnes lokalt eller regionalt heller enn å bli transportert over større avstander, og oppdatere forurensningsloven for å sørge for mer effektiv avfallshåndtering, slik at avfallet sorteres, videreforedles og brukes på nytt som råstoff.
- Sørge for at staten inngår avtaler med næringslivet for å øke gjenbruk av materialer.
- Stille krav om at nye bygg og anlegg bygges med klimavennlige materialer og designes for lavt energibruk og gjenbruk, samt legge opp til at byggeplasser blir fossilfrie.
- Jobbe for at forbrukere og innkjøpere får informasjon om hvor mye ressurser som er brukt for å lage et produkt, hvor store utslipp det står for, eventuelle skadelige miljøgifter og hvordan arbeidsforholdene er for de som lager dem. Det skal legges til rette for at produkter kan merkes med informasjon om hvordan de kan repareres, gjenbrukes og resirkuleres.
- Vurdere avgift på fossil plast, krav til sporing av plast og gjenvinning av halvparten av plastemballasjen i Norge.
- Utrede et mulig regime for avgifter på bruk av førstegangs bruk av ikke-fornybare naturressurser og innføre en ordning med økt produsentansvar for produktets levetid.
- Arbeide for at alle batterier som skal brukes i Norge, skal kunne resirkuleres.
- Legge til rette for CO₂-fangst og -lagring på alle større forbrenningsanlegg på sikt, og utnyttning av CO₂ i industriell produksjon gjennom CCUS

Sirkulær økonomi en enorm mulighet for Norge

